

AMERISKA DOMOVINA

(AMERICAN HOME)

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

NARODNINA:

Za Ameriko - \$4.00 | Za Cleveland po pošti \$5.00
Za Evropo - \$5.50 | Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošlje na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N.E. Cleveland, Ohio. Tel. Princeton 189, Randolph 7591
JAMES DEBEVEC, Publisher, LOUIS J. PIRC, Editor

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.
Entered as second class matter January 5th, 1906, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 5. Fri. Jan. 12th 1923

Nekdaj in sedaj.

V New Yorku je pred kratkim umrl neki državljani. Udoma je hotela na vsak način, da poleg pokojnika pokopajo tudi njegovega psa, ker dotični pes je bil pokojniku izvanredno priljubljen.

Sedaj je pa tudi udoma umrla. Neki bolnišnici je zapustila \$50.000. Stvar je pa prišla pred sodnijo, ker eden izmed sorodnikov toži glede testamenta, rekoč, da je bila udoma slaboumna, ko je delala testament. Kot v dokaz njene slaboumnosti je sorodnik navedel na sodniji, da je hotela udoma pokopati psa ranjkega svojega moža ravno tam, kjer so moža pokopali. Obtožnici je pridjal tudi izjavo nekega zdravnika, ki pravi, da je udoma v resnici morala biti slabe pameti, ako je hotela položiti psa poleg trupla svojega moža.

Ta zdravnik je očitno pokazal, da ne pozna zgodovine. Odkar so ljudje na svetu, so vedno enako postopali in delali, pa vendar raditega ne moremo reči, da ljudje niso pri zdravi pameti. Tisočletja in tisočletja, odkar je poznan svet, so imeli ljudje vedno navado, da so metali v grob pokojnikom one stvari, ki so jim bile najbolj drage v življenju. Tisoče let prej, predno so belci prišli v Ameriko, so Indijanci polagali v grob svojim vojnikom njih pušice in tomahawke, in svoje poglavarje pokopavajo celo z njih konji.

Indijci v vzhodni Indiji ravno na tak način častijo svoje mrtve, da včasih delajo celo slabše. Koliko se je trudila angleška vlada, da odpravi eno najbolj zločestih navad Indijcev, ki so za umrlim možem pokopavali — žive žene ranjkih v grob! V Afriki živijo narodi, ki imajo še danes sledeči običaj: Ko umre njih poglavar, tedaj izkopljejo velik grob, ubijejo nekaj njegovih žen ter njih trupla položijo v ta grob, da "ranjkemu ne bo preveč dolgočasno na potovanju na oni svet!"

Enakih vzgledov dobimo vsepovsod v zgodovini človeštva. So narodi, ki svojim pokojnim mečejo v grob karkoli so radi imeli v življenju, da jim "koristi na drugem svetu". oS narodi na svetu, ki imajo navado, da kadar gradijo novo hišo, da ubijejo otroka in truplo zakopljejo pod hišo. Iz zgodovine nam je znano, da se nekateri narodi tedaj, ko se je pričela žetev, ubili mnogo ljudi, da jih potem zakopljejo na poljih, ker so opazili, da je žito drugo leto bolje obrodilo na onih mestih, kjer so bila trupla zakopana. In gnojenje naših njiv in travnikov ima skoro gotovo svoj početek iz te strašne navade divjakov. Farmarji so namreč opazili, da trava in žito mnogo bolj uspeva na prostorih, kjer so bili zakopani ubiti ljudje. Seveda, zakaj in kako, tega niso mogli pretolmačiti, a prišli so do zaključka, da je dobro, če se zakopava mrtve ljudi na prostorih, kjer naj kaj obrodijo.

Danes je seveda v tem pogledu vse drugače. Današnji ameriški farmarji kupujejo zdrobljene kosti in kri od — mesarskega trupa.

Konečna sodba tega je: Tekom stoletij smo vseeno nekoliko napredovali, toda v očigled vsega našega napredka pa nismo opravičeni, zabavljati na one, ki so v napredku zaostali. Kdo bo še trdil, da je bila ranjka udoma — blazna, ko je hotela poleg svojega moža pokopati — psa. Njena oporoka, ki izroča premoženje bolnišnici, je najboljši dokaz, da je bila pri zdravi pameti.

Neki fant v Chicagi se je ubil, ko mu je mati svetovala, naj se oženi in si tako uredi mirno življenje. Kakšna sreča za dekle, ki bi imela fanta poročiti!

IZ DOMOVINE.

Povratek dr. Šusteršiča v Ljubljano. Po več kot štiri letni neprostovoljni odsotnosti se je 11. dec. vrnil bivši vodja SLS in deželni glavar kranjski dr. Ivan Šusteršič s svojo soprogo z gorenjskim vlakom iz Tirolske v Ljubljano. Na kolodvoru je bilo zbranih večje število njegovih osebnih prijateljev, med njimi tudi deputacija duhovništva pod vodstvom kanonika Šiške. Dr. Šusteršič je vzradoščen stopil iz vlaka med svoje prijatelje in se živahno z njimi rokoval in pozdravljal. Njegova zunanost se je le malo izpremenila. Leta in bridke izkušnje so pa le nekoliko vpgnile njegovo postavbo; mož je tudi znatno osivel. ... Po pozdravu se je dr. Šusteršič odpeljal s kočijo s svojo soprogo v hotel Strukelj.

Dolgovni bivše monarhijske. Reparacijska komisija v Parizu je prošlo soboto sklepala o razdelitvi dolgov bivše avstro-ogrske monarhijske v smislu člena 253. saintgermain-ske mirovne pogodbe. Komisija je odobrila poročilo strokovnjakov o razdelitvi dolgov. Po sprejetem predlogu odpada od dolgav avstrijske

polovice monarhijske 36 odstotkov na Avstrijo, 42 odstotkov na Češkoslovaško. 22 odstotkov na Jugoslavijo in Italijo, a od dolgav ogrske polovice monarhijske 50 odstotkov na Madžarsko. O cinitvi avstrijske državne imovine v nasledstvenih državah se doslej še ni sklepalo. Smrt pod zemljo. Pri kopanju kanala na Peščenici v Zagrebu se je pretekli četrteke priperila nesreča, ki je zahtevala mlado človeško življenje. Delavec Franc Janžekovič, rojen leta 1900 v Bukovcih v pujskem okraju, se je nahajal v kanalu dva in pol metra globoko, ko se je začela rušiti zemlja, ki ga je živega pokopala. Ko so zemljo odkopali, je pil Janžekovič že mrtev.

Nesreča ali zločin? Tomišelski župnik Fran Gabršek se je dne 26. oktobra precej pozno-zvečer napotil peš iz Ljubljane v Tomišelj. Noč je bila zelo temna, vreme deževno, vsled česar so znanci župniku priporočili, naj prenoči v Ljubljani. Župnik se ni dal pregovoriti ter se je podal na pot. V Tomišelju pa ni prispel. Izginil je brez sledu. Prošlo soboto pa so pri Fužinah potegnili iz Ljubljane pogrešanega župnika. Truplo so prenesli v mrtva-

šnico pri D. M. v Polju. Verjetno je, da je župnik Gabršek v temi padel v Gruberjev prekop, ob katerem so ljudje tisti večer slišali obupne klice na pomoč. Je-li je pokojni župnik padel v vodo, ali pa morebiti postal žrtev kakšnega zločina, bo pač objasnila sodna preiskava. Pokojnik je bil rodom iz Homca pri Kamniku, star 47 let.

Roparski umor. Iz Noye-ga Sada poročajo o drznem dvojnem roparskem umoru. Posestnikov sin Milorad Letić in domači hlapec Rado Cvekanov sta dne 7. decembra na novosadskem trgu prodala dva pitana prašiča ter se s skupilom z 700 Din z vozom odpeljala domov. Komaj par kilometrov od mesta sta postala žrtev groznega zločina. Kakor se je ugotovilo, je med vožnjo ropar prisel zadaj na voz ter z revolverjem ustrelil najprej hlapca, potem pa še mladega Letića. Potem je obe žrtvi oropal in izginil brez sledu.

Orkani v Dalmaciji. Silni snežni viharji, ki so divjali zadnje dni po raznih krajih Dalmacije, so napravili povsod ogromno škodo. Največ je trpela Vrljika v gornji Dalmaciji. Splitski "Život" poroča o nevihti v Vrljiki sledeče: Popolnoma nepričakovano je nastala strašna burja z gostim snegom. Živina, ki se je nahajala na paši, je večinoma poginila in zmrazilo je tudi osem oseb. Snežni vrtnici so bili tako silni, da so na prostem zasačeni ljudje izgubili pravo sled. Samo v vasi Kijev je zmrazilo 1300 ovac in 160 goved, običim se skupna škoda na živini ceni na 4600 glav. Nekateri seljaki so gospodarsko popolno-

ma uničili. Pod snegom zašute človeške žrtve so kmetje izkopali šele po dolgem iskanju in jih na konjih prenesli v vas.

Uboji radi dekleta. Posestnik Franc Marin v Polancih pri Ptujju je imel brhko hčerko, v katero se je zagledal sosedov sin Janez Majcen. Dne 12. septembra zvečer so pri Marinu stiskali sadje. Pri tem delu je bil navzoč tudi Janez Majcen. Tekom večera pa je fant zvedel, da nameravajo priti na Marinovo "prešo" tudi fantje iz sosedne vasi in ga pretepsti. Janez je zato skočil v vas po prijatelje. Ko se je vrnil s sedmimi sobojevniki, je res našel pri Marinu fante iz sosedne vasi. Strel je zadela Franca Širca, katerega so dekleta odnesla na bližnji skedenj, kjer je še isti večer umrl.

Zavec se je zagovarjal s silobranom, verjeli pa so mu to le štirje porotniki, dočim je ostalih osem porotnikov potrdilo vprašanje uboja. Zavec je bil zato obsojen na 4 leta težke ječe.

Smrtna kosa. V ljubljanski bolnici je umrl po kratki bolezni g. K. Jerman, posestnik in gostilničar v Radomljah. — V Vitanju na Štajerskem je umrl tamkajšnji posestnik Matija Krančan, daleč naokrog znani stavitelj žag, v starosti 65 let. — V Šoštanju je umrla Herta Škerbec, nečakinja Ivana Kocbeka, v mladostni dobi

18. let. — Na Humu je umrla soproga posestnika gospa Neža Vtičar po daljši bolezni. — V Sp. Šiški je umrl nadkurjač drž. žel. Franc Kožar.

Himen. V ljubljanski stolnici se je poročil okrajni glavar dr. Rudolf Steinmetz-Sorodolski z gđ. Olgo Verbaš-sovo. Poročil ju je škof dr. Jeglič.

Naši vagonarji. Po statistiki železniške uprave stanuje v vagonih v Ljubljani 50, v Zagrebu 320, v Beogradu pa 30 železničarskih rodbin. Ne-le da je to dejstvo s socialnega stališča žalostno, pomembno je tudi s prometnega stališča, ker znači, da je 400 vagonov odvzetih njihovevemu pravemu namenu. Smatra se, da bo večina teh vagonov nerabna za prevažanje.

Povečanje mariborskega kolodvora. Kakor doznava "Tabor", namerava Južna železnica prizidati na mariborskem glavnem kolodvoru še eno nadstropje za stanovanja uradnikov, ki bi morali biti vedno blizu svojih službenih mest, so pa sedaj raz-

ROYAL MAIL

PREPAID

Sedaj uredite, da pridejo vaši sorodniki v Ameriko potom Royal Mail. Posebna postrežba, jugoslovanski potnikom. Izvrstna hrana in čiste kabine za vse. Veliki, prostorni, hitri parniki, pogoste plošbe:

ORBITA ORCA OHIO

Sprejemajo se potniki iz vseh evropskih držav. Pošljite po knjižico. Za podrobnosti se ogledite pri

Royal Mail Steam Packet Company

Sanderson & Son, Inc. Agenti. 28 Broadway, New York. 117 W. Washington St., Chicago. ali lokalni agenti. (w.f.)

treseni po celim mestu, ali pa stanujejo celo izven mesta.

Zadeva državnega imetja Belje. Zagrebški listi prinašajo vest, da je nadzorovalni odbor za državno imanje Belje sklenil predlagati finanšnemu ministru, da odpove pogodbo z doseďanjim generalnim ravnateljem Belja g. Antonom Kristanom, češ da je njegovo gospodarstvo za državo škodljivo.

NEVESTE IN DRUŽICE!

Olajšano vam bo takoj! Gotova je ta, da ko se bliža dan poroke, ima nevesta vedno večjo skrb in naposled glavobol radi velike skrbi, kje da bi dobila vso poročno opravo, in ravno to je z družico.

Nevesta, družica! Mi imamo pomoč zato in olajšano vam bo v istem trenutku, ko stopite v naše prostore ter zagledate ogromno zalogo raznih oblač, vencev, pajčolanov, lepoticja in sploh vse, kar je potrebna za nevesto ali družico. Popolnoma vas opravimo, od nog do glave, spodnjo in gornjo opravo. Skrb in glavobola ni več ko zapustite našo trgovino, kajti prepričani boste, da ste dobili kar želite po zmernih cenah, dobro blago in prihranili ste si denar. Na dan poroke vas brezplačno sčesamo in opravimo.

Ne dvomite o nas temveč pridite sami k nam in se prepričajte, — na razpolago smo vam vedno.

GRDINA'S SHOPPE 6111 St. Clair Ave.

NAPRODAJ JE dobro dočn trgovina z mešanim blagom in čevlji. Na jako dobrem prostoru. Proda se radi odhoda v stari kraj. 504 E. 152nd St. med Hill in Westrop ave. (6)

Hripavost

in kašelj sta zelo nevarna simptoma. Da preprečite tebe posledice vnetja

Severa's Cough Balsam

ki prinaša znatljeno in hitro pomoč. Imajte ga pri roki v bliži za zimsko mraz.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

Sever's Almanac za leto 1923 je naraven. Dobe se po vseh lekarnah, restorani, ali pišite nam.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

W. K. DRUG COMPANY EDINA SLOV. LEKARNA v Clevelandu.

Najboljša zdravila, točna posrežba.

St. Clair Ave. in Addison Rd. JOHN KOMIN, Iekarnar.

DEBELI PRASCI

napredaj prav z dežele.

Vae mere in tebe, živi in dreštant. Nadzorovani od meste. Se vam pripeljejo na dom. Najnižje cene. Pridite v pondeljek ali četrtek in izberite svoje.

F. H. HEINZ,

stop 150 Shore Line, Willoughby kora, Phone Wickliffe 106-L. (Jan. 20)

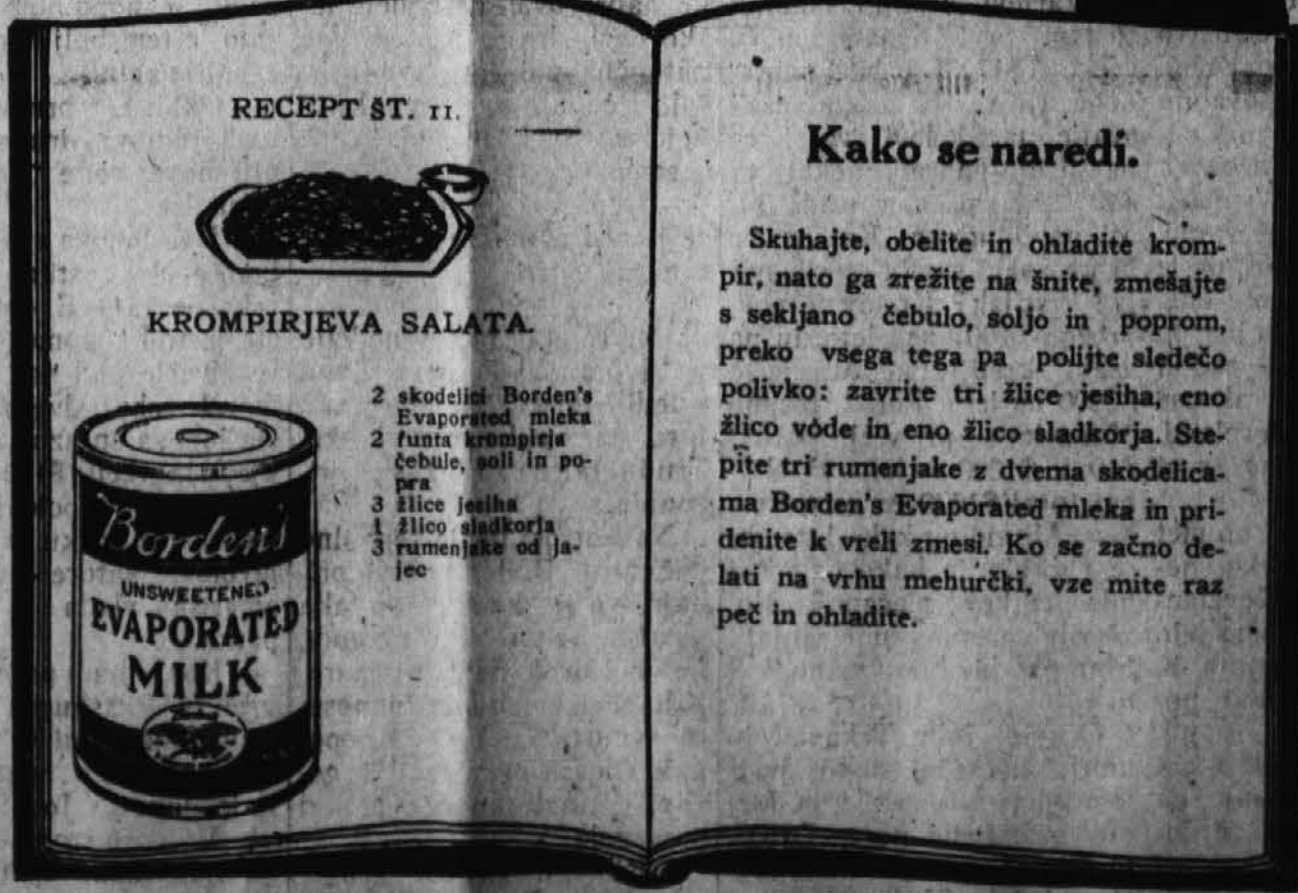
Naznanilo vsem slovenskim gospodinjam.

V SLOVENSKI hiši v Ameriki seveda najraje jedo domača jedila, in pravično ter naravno je, da je tako. Je tudi pohvale vredno, da se ohranijo starokrajnska jedila na površju v tej deželi, kajti mnogo izvrstnih lastnosti Amerikancev slovenskega rodu se lahko najde v teh priprostitih, dobrih, jako redkih jedilih, ki so bila že zdavnej slavna v stari domovini, kjer so bila najprvo živjana.

TODA v tej deželi se mora mnogo teh jedil pripravljati s produkti hrane, katere se najlažje dobi, in večkrat je velik problem slovenski gospodinjji, da ve ravno kakšne primise rabi.

KER se tega dejstva zaveda je The Borden kompanija preiskrbela postrežbo izvrstnih slovenskih kuharic, ki bodo po najboljših zmožnostih priredile razne slovenske jedilne recepte s pomočjo ameriških živilskih produktov.

TA serija pogovorov o receptih bo, kakor upamo, se izkazala jako interesantna in velike vrednosti v ameriških domovih, kjer se nahajajo Slovenci. Priobčevali jo bomo vsak teden v tem časopisu, pričetkom prihodnjega tedna. Izrežite vsak recept prilpite ga v knjigo in potem skušajte sami narediti jed.

RECEPT ST. II.

KROMPIRJEVA SALATA.

- 2 skodelici Borden's Evaporated mleka
- 2 funta krompirja
- čebule, sol in popra
- 3 žlice jesiha
- 1 žlica sladkorja
- rumenjake od jajec

Kako se naredi.

Skuhajte, obelite in ohladite krompir, nato ga zrežite na šnite, zmešajte s sekljano čebulo, soljo in poprom, preko vsega tega pa polijte sledečo polivko: zavrite tri žlice jesiha, eno žlico vode in eno žlico sladkorja. Stepite tri rumenjake z dvema skodelicama Borden's Evaporated mleka in pridenite k vreli zmesi. Ko se začno delati na vrhu mehurčki, vze mite raz peč in ohladite.

PAIN-EXPELLER VAM BO POMAGAL!

Če je poklecan Pain-Expeller na pomoč, bo BOLEČINA hitro preminila ter bo mehoma izginila. Ob prvih anestetiziranih reumatizma, živčne potrošnosti, nevralgije, bolečin, krčevitega trganja, ali nalahvite tokelentno tepe modrnega, nastojljivega družinskega linimenta ter ga vednito! Pektini Pain-Expeller nosi naok SIBRO varnostno znamko. Vae drugo je ponaredba. 25c in 70c v lekarnah ali od

F. AD. RICHTER & CO. 106-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

Dr. W. L. Dombrow ZDRAVNIK

naznanja otvoritve urada na ST. CLAIR AVE. VOGAU 11. ST.

Govori razne jezike.

Uradne ure od 5. do 8. zvečer in po dogovoru.

AKO HOČETE PRODATI svojo trgovino hitro pridite k nam.

The Realty Service Co. 609 Swainland Bldg. x-149

Priporočam se za izvršitev vseh plumberskih del. Garantirano trpežno delo po vedno nižjih cenah kot drugje.

Nick Davidovich, SLOVENSKI PLUMBER

Trgovina: 15804 Waterloo Rd. Bus. Tel. Eddy 7122. Stanovanje: 15803-5 Parkgrova a. Res. Tel. Eddy 9157-R. (f)

ZDRAVNIK SIROMAKOV.

TISOCI SO OZDRAVELI

Iz vseh krajev sveta dobivam pisma od ljudi, ki so bili bolni in ki pišejo, kako jim je Bolgarski Krvni Čaj pomagal.

To je zdravnik siromakov, ker je jako priprosto pripravil ga in ker prav malo velja. Oajša naprta, teledne, jetrne in druge bolezni. Ako za vramete vročega, pyrnaga prganja prehlad in vse vrste pred influenco, pljučnico ter drugimi bolezni.

Bolgarski zališčni čaj se urodja v lekarnah povsod, ali po pošti ens škrtija \$1.25, ali tri za \$3.15, šest za \$5.25. Naslovite H. H. Von Schlick, predsednik, Marvel Products Company, 63 Marvel Bldg. Pittsburgh, Pa. w. f. Jan 31.

